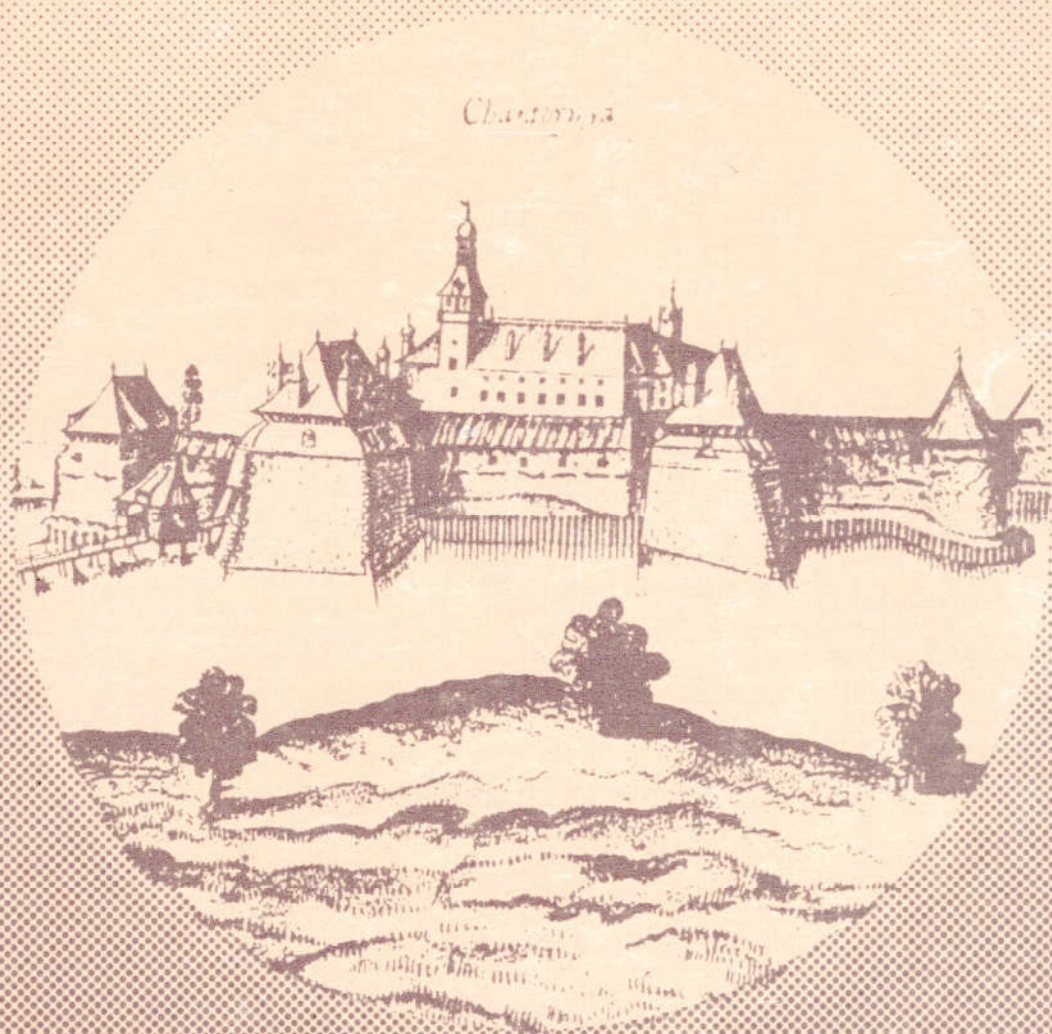

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

16

MUZEJSKI VJESNIK 16

ARHEOLOGIJA

Literatura:

- M. BAJALOVIĆ - HADŽI - PEŠIĆ, 1981 - Keramika u srednjovjekovnoj Srbiji, Monografije 8, Beograd
- K. BAKAY, 1990. - Arpad - kori var, lakotorony es vedmu Köszege, Savaria 19/2, Szombathely, 45-78
- H. GYÜRKY K, 1989 - a Magyarországi üvegmuvesseg fellendülese a XV század közepén (Aufschwung der Glasindustrie in Ungarn zur Mitte des 15. Jahrhunderts), Communicationes archaeologicae Hungariae 1989, Budapest, 209 - 220
- V. HAN, 1979 - Značaj nalaza stakla na Beogradskoj tvrđavi, Nova istorijska i arheološka istraživanja srednjovjekovnog Beograda i Srbije, Godišnjak grada Beograda 25, Beograd, 169 - 176
- S. JOVANOVIĆ, 1979 - Prilozi hronologiji srednje-vekovnih nekropola Jugoslavije i Bugarske (II), Balcanoslavica 8, Beograd, 115 - 169
- R. KAHSNITZ, 1984 - Formen mittelalterlicher Gläser, Aus dem Wirtshaus Zum wilder Mann - Funde aus dem mittelalterlichen Brunnen in Pecs, 99 - 115
- A. KLUGE - PINSKER, 1986 - Der befestigte Hof Goldstein bei Frankfurt a. M. - Niederrad, Frankfurter Beiträge zur Mittelalter - Archäologie I. Schriften des Frankfurter Museums für Vor - und Frühgeschichte 9, Frankfurt a. M., 117 - 248
- LJ. KOJIĆ - M. WENZEL, 1967 - Veličani - srednjovjekovna nekropola i pregled srednjovjekovnog stakla Bosne i Hercegovine, Starinar 18, Beograd, 134 - 156
- R. LOŽAR, 1939 - Slovansko in srednjeveško lončarstvo v Sloveniji, Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo god. 20, 1 - 4, Ljubljana, 180 - 226
- I. MAŽURAN, 1956 - Arheološka iskapanja u Našicama, Osječki zbornik 5, Osijek, 95 - 119
- O. PALATA, 1988 - Z pokladu Severočeskeho muzea v Liberci, Liberec
- V. PLACHA - B. NECHVATAL, 1980 - Stredoveke sklo v Bratislavy, Subor z Starej radnice (Mittelalterliches Glas aus Bratislava, Fundkomplex aus dem Alten Rathaus), Památky archaeologicke 71, Praha
- K. SIMONI, 1983 - Ludbreg i okolica u ranom srednjem vijeku, monografije Ludbreg, Ludbreg, 73 - 80
- V. ŠRIBAR, 1974 - Die Entwicklung der mittelalterlichen Keramik in Otok bei Dobrava - dem freisinger Marktflecken Gutenwerth, Balcanoslavica 3, Beograd, 34 - 49
- V. ŠTRK, 1992. - Osvrt na novootkriveno nalazište u Čazmi, Muzejski vjesnik 15, Kutina, 36 - 38

ZUSAMMENFASSUNG

Im vorliegenden Text wird ein Zufallsfund aus Ludbreg (NW Kroatien) beschrieben, der 1950. aus Bednja - Ufer geborgen werden konnte. Fragmente eines gotischen Nuppen-becher glases aus durchsichtigem Glas mit leicht gelblichem Schimmer sind ein relativ seltener Fund, der aber mit vielen Bruch-stücken mittelalterlicher Töpfe (cca30 Töpfe) ans Licht kam. Der Nuppenbecher (Abb. 1.a) wird um die Mitte 15. Jhrh. datiert, Für keramische Funde (Abb. 2;T.I) wird eine Entstehungszeit im 14 - 15. Jhrh. voraus-gesetzt.

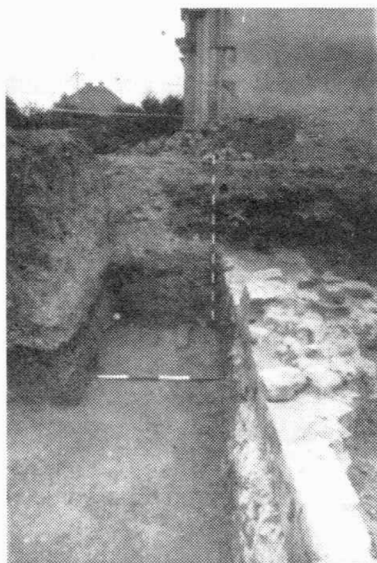
Übersetzung: M. Šimek

Vjekoslav ŠTRK, Zavičajni muzej Čazma

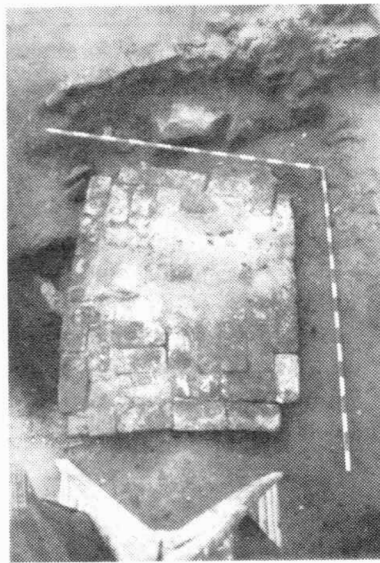
ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA POVIJESNE URBANE CJELINE ČAZME U 1992. GODINI

Tijekom 1992. godine nastavljena su arheološka istraživanja povijesne urbane cjeline Čazme, smještene između dva njezina dominantna graditeljska sklopa izvorno srednjovjekovnog podrijetla - devastirane tvrđave i današnje župne crkve Sv. Marije Magdalene.¹ Pokusna iskopavanja provedena s južne strane Župnog dvora (Kurija) još 1990. godine rezultirala su otkrićem srednjovjekovnog nalazišta za koje se pretpostavilo da pripada dominikanskom samostanu. Ovogodišnja

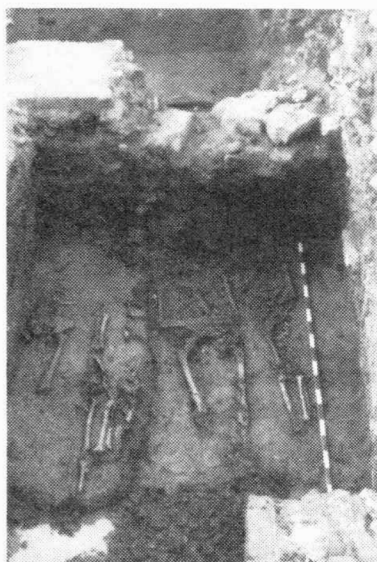
istraživanja bila su usmjerena na prostor uzistočno krilo Kurije, gdje je prema analizi plana Čazme iz 1639. godine² trebala biti smještena velika središnja insula prvog (sjevernog) reda "nastambi u varoši"³. Zavičajni muzej u Čazmi izvršio je u vremenu od 2. do 29. rujna 1992. godine sondažno arheološko iskopavanje uz istočno krilo Kurije (ktč. 2191).⁴ U ovoj prvoj fazi radova otvorene su dvije sonde prvotne veličine po 5 x 7 metara, od kojih je svaka bila podijeljena u dva iskopna bloka

Sl. 1

Sl. 2

Sl. 3

Sl. 4

(I-A i I-B, odnosno II-C i II-D). Naknadno su blokovi I-B i II-D bili prošireni na sjevernoj strani za jedan, odnosno tri metra, a kontrolni stratigrafski profili djelomično su ostavljeni između bloka I-A/B i I-A/II-C (Plan I).

Druga faza arheoloških radova izvršena je u mjesecu listopadu iste godine u okviru znanstvenog ispitivanja crkve Sv. Marije Magdalene, čiji je nosilac projekta Institut povijesti umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Tom prilikom istražen je arheološki rov položen uzduž južnog dijela crkve, dužine 46 m, širine 1 m i s dubinom iskopa dva metra na cijeloj trasi. Na svom zapadnom dijelu rov je bio spojen sa sondom II-D iz prve faze istražnih radova.

U trećoj fazi arheoloških istraživanja izvršenih u mjesecu prosincu otvorene su sonde (ukupno 5) uz vanjske temeljne zidove s južne strane crkve, oko rova i uz sondu II-C iz prve faze radova.⁵ Rezultati druge i treće faze bit će objavljeni naknadno⁶, pa će na ovom mjestu biti valorizirana isključivo prva faza

terenskih radova, iako će time slika nalazišta zbog takvog selektivnog načina objave biti nepotpuna.

Tijekom radova došlo se do bitno novih spoznaja o graditeljskom sklopu na lokaciji prve faze istraživanja (Sl. 1). U sondi II. pronađen je dugi temeljni zid građevine položen u smjeru sjever-jug i građen od opeka formata 6 x 17, 5 x 33 cm, s prosječnom širinom 79 cm (kota 140,20; 140,39 m). Supstrukcija je bila izvedena od većih nepravilnih blokova kamena vezanih vapnom i pijeskom (Plan I). U središnjem dijelu bio je prekinut zbog oštećenja, a svojim južnim krakom izlazio je izvan sonde u smjeru iskopavanja iz 1990. godine. Duži sjeverni krak izvan bloka D nesumnjivo se pružao sve do JZ - ugla pročelja crkve (T. I, 1). U sondi II-C u razini vrha zida (kota 140,20) nađena je podnica od tvrdo nabijene žutosmede spaljene zemlje, a u samom uglu ostatak zidanog ognjišta od izlomljenih opeka. U profilu tla uz rub ognjišta 15 cm poviše stajala je vodoravno položena kamena ploča, odnosno klupica za sjedenje. Pored zidane

konstrukcije ležao je veliki razbijeni keramički lonac ispunjen mnoštvom gara i karboniziranih bobica vjerojatno vegetabilnog podrijetla. Oko lonca je bilo pramenova crne sjajne životinjske dlake i dvije okrugle željezne karike uklopljene u podnicu i korištene za drvene na kojima je bio ovješan lonac za pripremanje hrane. Sa sjeverne strane podnica je bila zatvorena jednim posve rastresenim zidom koji je očito izlazio izvan sonde prema istoku. Drugi istovjetno položeni i također rastreseni zid otkriven je u sondi II-D između temeljnog zida i završetka arheološkog rova (kota 140,29). U međuprostoru ovih rastresenih zidova stajalo je popločenje pravokutnog oblika vel. 1,32 x 1,65 m (kota 139,94), izrađeno od jednog reda opeka formata 6,5 x 15 x 30 cm (T. I, 2). Popločenje je ležalo na manjim amorfnim blokovima kamena, a svojim zapadnim rubom neznatno je zalazilo pod rub dugog zida. U prostoru između ovog temeljnog zida, rastresenog zida i arheološkog rova nađena su četiri skeletna ukopa pokojnika, djelomično očuvana, u sloju zdravice na dubini od 1,80 do 1,96 m. Pokojnici su bili položeni jedan pored drugog,

s orijentacijom ukopa od zapada prema istoku i rukama prekrženim na tijelu. Grobnih priloga nije bilo, osim nešto željeznih čavala očito od drvenih lijesova u kojima su bili sahranjeni (T. I, 3). Čitav prostor sonde II bio je ispunjen s građevinskom šutom, što je bilo izraženo i u vertikalnim profilima, a naročito u sjevernom profilu bloka D iznad mjesta pokapanja. U sjevernom profilu bloka B i djelomično bloka D uočena su tri tanka paljevinska sloja čistog garana 0,60 m, drugi na 1,15 m (kućni maz!), a treći na 1,63 metra dubine neposredno iznad početka zdravice (sterilna svjetložuta ilovača!). Zbog množine šute općenito su se pojedini slojevi u profilima tla teško mogli lučiti, osim u dijelu sjevernog profila obje sonde, u kojem su ustanovljena tri zasebna stratuma s tri paljevinska sloja. Slična stratigrafska dispozicija zapažena je i na nekim drugim profilima sonde I., u kojoj je nađena enormna količina šute, zbog čega su se slojevi još teže mogli diferencirati. Tri mjestimično vidljiva tanka paljevinska sloja zbog slabo izraženog pada terena u smjeru sjever-jug (9 cm) bila su neznatno dublje položena nego u sjevernim

Sl. 1— Prva etapa istraživanja (Snimio: D. Stepinac)

profilima sonde, pa je zdravica u bloku A bila na 1,73 metra dubine. Izuzetno velika količina šute i opeka formata 6,5 x 19 x 34 cm, odnosno 6,5 x 18 x 30 cm, bila je deponirana u prostor sonde I. urušavanjem dugog nosivog temeljnog zida građevine očito prouzročeni požarom. Djelomično su uslijed toga opeke ovih i sličnih formata in situ ležale u obliku bačvastog svoda, jer nije bilo nikakvih tragova zidane konstrukcije nekog drugog objekta. U sondi I-A ispod šute pronađen je otisak jednog posve izvađenog zida čije su konture temelja u obliku rova bile vidljive u nasuprotnim profilima tla. Širina je varirala od 68 do 71 cm, a razina temeljenja bila je na 1,60 m dubine, dok je temeljna stopa ustanovljena na 2,12 m dubine (kota 138,84). U razini stope zida nađeno je dosta grumena amorfnog kamena, izlomljenih opeka, kostiju i nešto ulomaka keramičkih posuda (T. I, 4). Pored zida u uglu bloka na 1,68 m dubine (kota 139,28) uočen je manji naboj usitnjenog bijelog vapnenca, a na suprotnom dijelu bloka (kota 139,36) na 1,30 m dubine pružao se formi ovalnog pojasa. Ostaci naboja ležali su u niveleti temeljenja zida i predstavljaju njegovu podnicu. Nastavak otiska ovog izvađenog zida mogao se pratiti i u bloku B (kota 139,19), a vjerojatno se pružao i dalje prema sjeveru. Otisak zida u sjevernom profilu tla bio je preslojen dobro vidljivim drugim po slijedu paljevinskim slojem na 1,15 do 1,30 m dubine u sloju kućnog maza.

U svim iskopanim blokovima pronađen je raznovrsni pokretni arheološki materijal na dubini od 0,4 metra sve do razine zdravice. Pretežni dio nalaza predstavljaju ulomci kasnosrednjovjekovne keramike različite fakture, boje i oblika, ali najčešće s naglašenijom ili oštrom profilacijom rubova.

Ukrašavanje posuda je skromnog opsega, a uglavnom su zastupljeni razni oblici lonaca, a mnogo rjeđe zdjele koničnog tipa, te primjerci reljefno ukrašenih pećnjaka pločastog tipa sa zelenom ocaklinom i željezni čavli.

Posebno su značajni primjerci sakralne kamene plastike nađeni na mjestu skeletnih ukopa: ulomci kapitela stupova s jezolikim listovima biljnog čaškastog tipa, kakvi su nađeni iza kurije⁷, te figuralni ukrasni elementi. U sondi I. bilo je ulomaka stupova okruglog

presjeka s promjerom 9 i 13 cm, dijelova kapitela stupova biljnog čaškastog tipa i ulomaka prozorskih profilacija i različitih varijanti kasnogotičkih svodnih rebara od pečene gline. Zastupljeni su i sporadični nalazi renesansnih opeka s motivom grozda, identični primjercima sa srednjovjekovne tvrđave⁸. Nekoliko opeka formata 6,5x17x33 cm i 6,5x18x35 cm imalo je otiske šapa životinja, a posve rijetko nalažene su i profilirane podne opeke.

Ostaci pronađene arhitekture svojim volumenom i rasporedom prostora, a posebno nalazima sakralne plastike, nesumnjivo ukazuju na pripadnost graditeljskom sklopu samostana. Zasad ostaje otvoreno pitanje funkcionalne namjene tog prostora, odnosno pripadanja određenom dijelu ovog sakralnog kompleksa. Preliminarno se može iznijeti pretpostavka da je prostorija s ognjištem mogla biti dio refektorija, kao i ostaci građevine otkrivene s južne strane kurije⁹. Prostor od mjesta ukopa pokojnika do zapadnog pročelja crkve očito je bio namijenjen za pokapanje na redove uzduž perimetra nosivog temeljnog zida. Posve je problematična kompozicijska shema središnjeg prostora s pravokutnim popločenjem između dvaju rastresenih zidova, prije svega zbog oslanjanja popločenja o nosivi temeljni zid. Ova okolnost upućuje na postojanje dvije građevinske povijesne faze samostana, a otisak izvađenog zida temeljen za 0,84 metra dublje od vrha temeljnog zida, indicira postojanje još starije, treće graditeljske povijesne etape. Na ovu mogućnost upućuje i stratigrafija ovog dijela nalazišta prema kojoj su determinirana tri sloja s pokretnim nalazima i s tri pripadajuća paljevinska horizonta. Vremenski okviri tri pretpostavljene graditeljske etape mogu se samo približno naznačiti prema njihovim značajkama. Najstarijoj etapi gradnje mogao bi se pribrojiti otisak izvađenog zida, jer po razini temeljenja odgovara donjem, trećem paljevinskom sloju. Velika dubina njegovog temeljenja ne mora značiti da pripada podrumskom objektu uz dugi nosivi zid, s obzirom da nisu nađeni temeljni zidovi takvog prostora, niti tragovi stepeništa. Ulomak gotičke slikane keramike s crvenim prugama na oker podlozi (okvirno XV. st) u temeljnoj stopi zida može predstavljati samo vrijeme njegovog sekundarnog iskopa, a ne i prvotne gradnje.

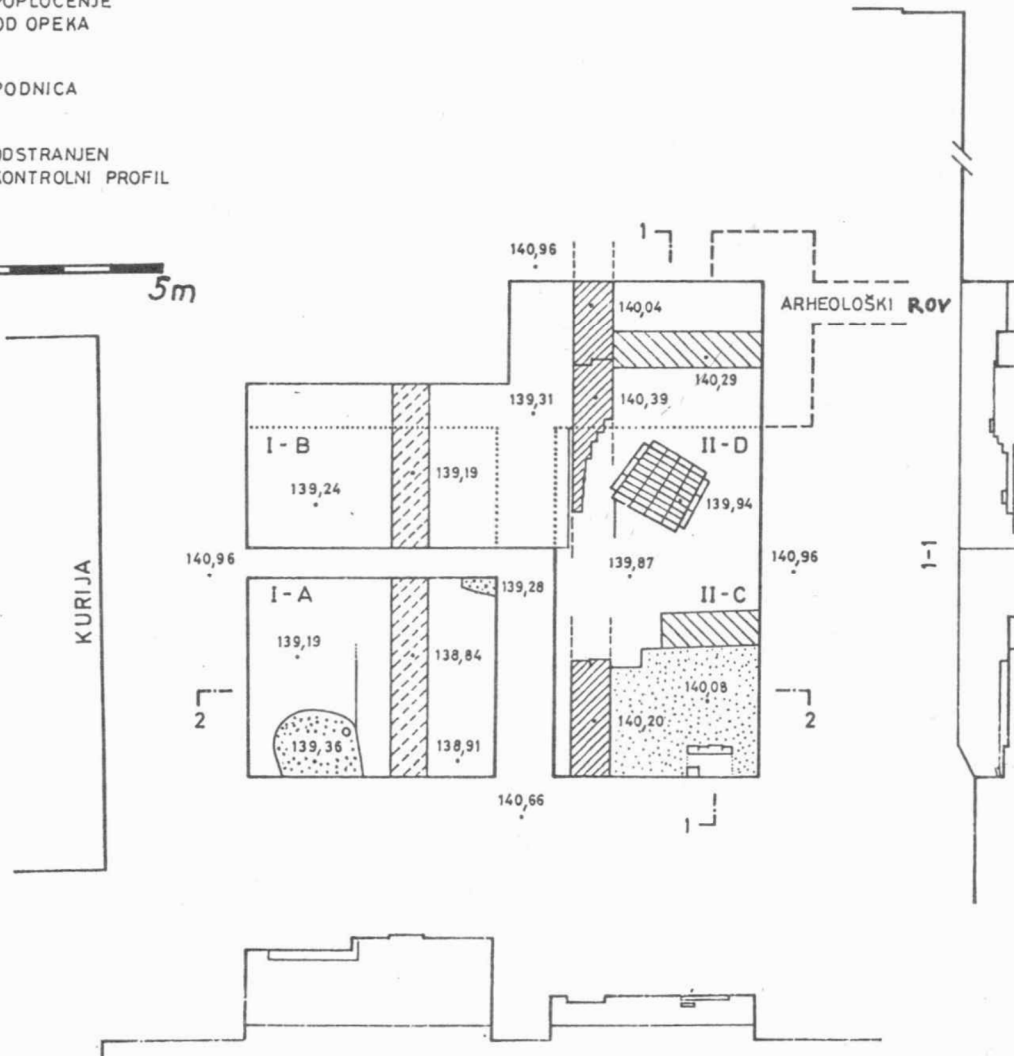
LEGENDA :

- ZID
OD OPEKE
- RASTRESENI
ZID
- OTISAK
IZVAĐENOG ZIDA
- POPLOČENJE
OD OPEKA
- PODNICA
- ODSTRANJEN
KONTROLNI PROFIL

CRKVA
NA SOKLU : 142,16

0 5m

PLAN I. — Čazma, Trg Čazmanskog kaptola
Situacioni plan prve faze istraživanja — rujan 1992. g.

Drugoj graditeljskoj etapi mogao bi pripadati dugi nosivi temeljni zid po svojoj širini (70 - 80 cm), po čemu je istvojetan sa zidom južne lađe župne crkve čija je dogradnja izvršena sredinom XIII. stoljeća iza tatarske najezde¹⁰. Međutim, formati opeka kojima su ovi zidovi građeni nisu posve identični, a nalazi kasno-gotičkih svodnih rebara u urušenju nosivog zida, ukoliko nisu dislociranog karaktera, upućuju na vrijeme gradnje u XV. st. Na dataciju nosivog zida u XIII. stoljeće upućuje pokapanje pokojnika uzduž podnožja zida očito sve do zapadnog pročelja crkve. Ova činjenica potvrđuje da je zid postojao u vrijeme ukopa pokojnika, koji su naknadno bili zasuti građevinskom šutom izmješanom s ulomcima sakralne kamene plastike (kapiteli biljnog čaškastog tipa) XIII. stoljeća¹¹. Skeletni ukopi možda pripadaju najstarijoj graditeljskoj etapi, koja bi mogla odgovarati vremenu postojanja prvotne romaničke dvorske crkve poklonjene dominikancima¹². Trećoj graditeljskoj etapi moglo bi se pripisati pravokutno popločenje od opeka, oslonjeno o nosivi temeljni zid.

U svezi topografske problematike položaja središnje insule prvog reda "nastambi u varoši", može se konstatirati da se raster otkrivenih zidova ovog zapadnog dijela samostanskog kompleksa samo približno podudara s obodnim zidovima ove insule. Problematično je i pitanje kakvoj vrsti objekata pripadaju insule sa starog plana Čazme, ali već sama činjenica otkrića samostanskog sklopa i pokretnih nalaza kasnog srednjeg vijeka na njihovom topografskom položaju pokazuje da insule potječu iz vremena prije turskog osvajanja Čazme. Ovu pretpostavku potkrepljuje i podatak da na lokaciji ovogodišnjih iskopavanja nisu otkriveni ostaci arhitekture iz vremena izgradnje varoši nakon povlačenja Turaka. Daljnja istraživanja prostora s južne strane crkve svakako će pružiti nove elemente za valorizaciju ovog sada dokazanog samostanskog, vjerojatno dominikanskog kompleksa u sklopu prvotne povijesne cjeline Čazme.

Bilješke:

1. V. Štrk, O novim nalazima sakralne arhitektonske plastike u Čazmi, Muzejski Vjesnik 13, glasilo MDSZH, Bjelovar 1990. str. 25, Sl. 1 (dalje: V. Štrk 1990),
2. V. Hermanović, Geografski razvoj Čazme, zbornik "Čazma 1226-1976", Čazma 1979., str. 41, bilj. 89.
3. U sklopu priprema za terenska istraživanja autor ovog rada izvršio je interpolaciju oba reda insula ("nastambe u varoši") shematski naznačenih na planu iz 1639. godine u današnju urbanističku fizionomiju Čazme prema katastarskom planu 1 : 1000. Time je dobiven topografski položaj insula unutar povijesne cjeline Čazme, te je ustanovljeno da se središnja insula sa svojim proširenjem okrenutim spram crkve nalazila upravo na lokaciji planiranih arheoloških iskopavanja.
4. Voditelj istraživanja bio je Vjekoslav Štrk, kustos-arheolog Zavičajnog muzeja Čazma. Geodetska snimanja i izradu geodetske podloge obavili su Živko Gibanjek, dipl. ing. geodezije i Snježana Lukinović, stručni referent, iz Ureda za katastar i geodetske poslove SO Čazma, na čemu im izričem zahvalnost. Radove je u cijelosti financirao Republički Fond kulture. Nacrtnu i fotodokumentaciju vodio je autor ovog rada.
5. Koordinator i voditelj projekta istraživanja bio je prof. Josip Stošić, a ovdje objavljeni situacijski plan I. faze radova, kao i ostalu arhitektonsku i foto-dokumentaciju vodili su mr. Davorin Stepinac i arhitekt damir Bakliža, svi iz Instituta povijesti umjetnosti. Ovim putem autorima arhitektonskog snimka zahvaljujem se na dozvoli objave. Istraživanja druge i teče faze solidarno su financirali Republički Fond kulture i Fond kulture općine Čazma, a rukovodio im je autor ovog rada.
6. Rezultate arheoloških iskopavanja druge i treće faze objavit će voditelj projekta Josip Stošić.
7. V. Štrk 1990, str. 25 i dalje, Sl. 2,4
8. N. Prosen, Arheološko iskopavanje tvrđave u Čazmi, Ljetopis JAZU knj. 64, Zagreb 1960, Sl. 7
9. V. Štrk, Pokusna arheološka iskopavanja u središnjem dijelu Čazme, Muzejski vjesnik 14, Glasilo MDSZH, Kutina 1991, str. 32.
10. Z Horvat, Dominikanska crkva u Čazmi, Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, br. 2/1980, god XXIX, Zagreb 1980, str. 6, 9, 10.
11. V. Štrk 1990, str. 26 i dalje, Sl. 2, 4.
12. V. Štrk, Arheološko istraživanje crkve Sv. Marije Magdalene u Čazmi, Muzejski vjesnik 15, Glasilo MDSZH, Kutina 1992, str. 41, Sl. 1, bilj. 8.

SADRŽAJ

MUZEOLŠKA PROBLEMATIKA

Zvonko HITREC DIDAKTIČKO - METODIČKO OSMIŠLJAVANJE MUZEJSKE PREZENTACIJE	3
Anita ŠESTANJ - PERIĆ UPORABA RADNIH LISTIĆA UZ IZLOŽBE U VARAŽDINSKOME MUZEJU	5
Marina ŠIMEK MALA MUZEJSKA UČIONICA	6

ARHEOLOGIJA

Marijan BILIĆ ZBIRKA GRČKOG NOVCA IZ GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	11
Ana BOBOVEC GRAD MOSLAVINA U SVJETLU DOSADAŠNJIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA	17
Tatjana LOLIĆ, Amelio VEKIĆ, Slobodan OLIĆ IZVJEŠTAJ O ARHEOLOŠKIM ISKOPAVANJIMA U ČAKOVCU PROVEDENIM 1992. GOD. NA LOKALITETU STARI GRAD	21
Zorko MARKOVIĆ OSVRT NA NEKOLIKO NOVIH PRILOGA POZNAVANJU HRVATSKOG SREDNJOVJEKOVLJA (1990-1992. god)	24
Zorko MARKOVIĆ NEKOLIKO ZANIMLJIVIH ARHEOLOŠKIH NALAZA IZ KOPRIVNIČKE PODRAVINE	26
Marina ŠIMEK KASNOSREDNJEVJEKOVNI NALAZ IZ LUDBREGA	30
Vjekoslav ŠTRK ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA POVIJESNE URBANE CJELINE ČAZME U 1992. GODINI	35
Josip VIDOVIĆ NASTAVAK SUSTAVNIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA U ŠENKOVCU	41

ETNOLOGIJA

Marija BORKO NEKOLIKO MEDIMURSKIH DJEČJIH IGARA	44
Melita ĐANIĆ OSNOVANA " DRUŽINA " ČUVARI TRADICIJA HRVATSKIH OBITELJSKIH ZADRUGA	45
Slavica MOSLAVAC GLAZBENA FOLKLORNA BAŠTINA MOSLAVINE	46
Slavica MOSLAVAC USKRSNI OBIČAJI ČEHA I SLOVAKA U MEDURIČU	50

KULTURNA POVIJEST

Zdenko BALOG SJEVERNI PORTAL TRAKOŠĆANSKE CRKVE	53
Dražen KOVAČEVIĆ FRANJEVAČKI SAMOSTAN U PODGRADU	56
Lidija PLAVEC BIDERMAJER NAMJEŠTAJ NA PRIMJERIMA IZ FUNDUSA MMČ	58
Mladen MEDAR PRILOG POZNAVANJU GRADEVNE DJELATNOSTI U BJELOVARU	61
Magdalena LONČARIĆ O JEDNOM ŠALJIVOM GLASILU U FUNDUSU POVIJESNOG ODJELA GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	63

POVIJEST

Božidar GERIĆ 1. IZVORI ZA POVIJEST BJELOVARA I BJELOVARSKOG KRAJA	66
Stjepan HAJDUK OTKRIĆE PRVE POGODBE O BARBIRENJU	71

Zoran HOMEN PRAVILNIK ZA BLUDILIŠTA U GRADU KRIŽEVCU IZ 1913. GODINE	73
Franjo HORVATIĆ GRBOVNIK ŽITELJA GRADA KOPRIVNICE	75
Goran JAKOVLJEVIĆ POLAGANJE UČITELJSKE PRISEGE U BJELOVARSKOJ GIMNAZIJI POČETKOM STOLJEĆA	77
Vladimir KALŠAN PRILOG ZA POVIJEST VINOGRADARSTVA U MEDIMURJU	79
Marjan KATUŠIĆ NARODNI POKRET 1903. GODINE U ZAPREŠIĆU (uz 90.obljetnicu)	81
Magdalena LONČARIĆ ZASTAVE ŽUPANIJE VARAŽDINSKE U GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	84
Slavica MOSLAVAC ET KOTTYNA DENIQUE INSIGNE SUUM PROFECIT (I Kutina je naposljetku dobila svoj počasni znak)	87
Ljerka PERČI DOZVOLA ZA FOTOGRAFIRANJE IZ 1914. GODINE	88
Hrvoje PETRIĆ DELEKOVEC U SREDNJEM VIJEKU	90
Antun STIŠČAK TATARI SU PUSTOŠILI HRVATSKOM PRIJE 750. GODINA	93
Mladen NADU NASELJA I SELA SESVETSKOG PRIGORJA U SREDNJEM VIJEKU (II) (13 — 16. stoljeće)	95

PRIKAZI I ČLANCI

Ljerka ALBUS PRVI SEMINAR DRUŠTVA FOLKLORISTA	102
Antica BREGOVIĆ Prirodoslovna mapa "IZ ALBUMA FRANJE PL. KOŠĆECA "	103
Melita ĐANIĆ OBILJEŽAVANJE 740 - OBLJETNICE SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GRADA KRIŽEVCI KROZ PROGRAM GRADSKOG MUZEJA I LIKOVNE GALERIJE	105
Miroslav KLEMM IZLOŽBA CRKvene UMJETNOSTI I BAŠTINE NOVOMAROFSKOGA KRAJA	109
Nada MATIJAŠKO UZ DESETU GODIŠNJICU PODRAVKINOG MUZEJA PREHRANE	110
Martin MATIŠIN GODIŠNJAK ZAVIČAJNOG MUZEJA VIRJE	112
Mladen MEDAR ECOVAST O OČUVANJU ARHITEKTONSKOG NASLJEDA	113
Ljerka PERČI POSJETITELJ IZ ARGENTINE	115
Smiljana PETR-MARČEC IZLOŽBA "ZRINSKI U MEDIMURJU"	116
Hrvoje PETRIĆ "PODRAVSKI ZBORNIK" 1992.	116
Anita ŠESTANJ-PERIĆ PRIZNANJE UHTA-e GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	117
Josip ŠTIMAC MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA U NOVOM USTROJSTVU	118
Gordana KOVAČIĆ IN MEMORIAM IVANU GENERALIĆU	119

DJELATNOST MUZEJA I MUZEALACA

IZLOŽBE (1992)	121
AKCIJE (1992)	124
IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA (1992)	127
PUBLICISTIČKA DJELATNOST MUZEALACA (1992)	129

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Sveti Ivan Zelina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje.

Broj 16 / 1993.

Godina XVI

Uređivački odbor:

Antica Bregović (GMV), Erika Nađ—Jerković (MMČ), Vladimir Kalšan (MMČ), Lidija Plavec (MMČ), Smiljana Petr—Marčec (MMČ), Josip Vidović (MMČ)

Tehnička redakcija u Muzeju Međimurja Čakovec:
Vladimir Kalšan, Erika Nađ-Jerković, Josip Vidović

Nakladnik:

Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske

Za nakladnika:

Zoran Homen

Grafička priprema:

»DTP STUDIO« KRIŽEVCI

Nikola Žulj

Tisak:

»GRATA« Bjelovar

Naklada: 650 primjeraka

ISSN 0350 - 9370

»Muzejski vjesnik« izlazi jedamput godišnje.

Rukopisi se ne honoriraju i ne vraćaju.

Za sadržaj i lekturu tekstova odgovorni su autori.

»Muzejski vjesnik« solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske